

Foto: Line Ramstad

Gyaw Gyaw 2017, og noen ekstra. Øverst til venstre: Kee Kee Pah, P'Enge, Phillipa, Saw Dee med Gee Rah på armen, Paw Eh Wah, hennes mor Pee Pee. Nederst til venstre: Arn Le Mo, See Da Pah, Line/Nee Ga Mwee, Deborah, Pah Me. Arn Le Mo, Deborah og Gee Rah er barna til Saw Dee og Paw Eh Wah.

MED ØNSKER OM DET BESTE FOR 2017 FRA OSS I GYAW GYAW

Her i Gyaw Gyaw er vi klare til å ta fatt på nye utfordringer. Vi legger vi bak oss et spennende produktivt og lærerikt år, og ser frem til nye utfordringer i 2017.

Det blir et år hvor vi tar enda et steg i en mer lokal bærekraftig retning. 2017 blir året der jeg, Line, etter 8,5 år, flytter basen til Norge og Paw Eh Wah og resten av teamet for alvor styrer skuta fra Noh Bo. Jeg skal fortsatt være involvert, men ikke lenger på daglig basis.

Paw Eh Wah har vært daglig leder siden 2012, så organisatorisk blir hverdagen den samme, men arkitektonisk blir det nye utfordringer. Dette har vi forberedt oss godt på.

Som snekkere i Norge, blir heller ikke teamet her arkitekter etter år med trening som snekkere, men gjennom alle årene med praktisk erfaring, har de blitt dyktigere snekkere. Med felles fokus på utvikling og arkitektoniske løsninger besitter de nå også kunnskap om arkitektur som få andre i området gjør. Vi har en god arbeidsfordeling og i felleskap kan teamet nå lese tegninger og ta beslutninger basert på disse, og en felles forståelse. Det er ikke så verst i et område der analfabetismen er stor og dette også reflekteres innad i teamet.

Mange av prosjektene vi skal gjennomføre i årene som kommer er videreføring av prosjekt vi allerede har startet på, og som jeg allerede har designet. I tillegg har vi fått med oss to dyktige arkitekter som både kjenner området og teamet godt. De skal designe hvert sitt prosjekt de neste årene. Dette gleder vi oss til å se resultater av.

Foto: Line Ramstad

Ole Gunnar i aksjon på fotballbanen med PlayOnside.

TAKK TIL OLE GUNNAR

I 2014 var vi så heldige å få Ole Gunnar Berg Michelsen med på laget. Han ga organisasjonen et etterlengtet administrativt løft og med sitt sosiale engasjement og gode vesen har han vært en viktig bidragsyter til en positiv utvikling av Gyaw Gyaw.

Parallelt med engasjementet i Gyaw Gyaw har han vært med å bygge opp organisasjonen PlayOnside. Fotball er hans hjertebarn og noe han virkelig brenner for. Han tar nå med seg erfaringene fra Gyaw Gyaw videre og bruker dem på fotballbaner langs grensa i årene som kommer. Vi er imponerte over PlayOnside og kjenner igjen mye av filosofien de jobber etter fra vår egen organisasjon. Der vi bygger bærekraftig arkitektur og fokuserer på lokalsamfunnet for å få fokus på skolegang, bruker de fotball og jobber direkte mot barna med fokus på kunnskap, toleranse og samarbeid. For mer informasjon: se www.playonside.org, eller følg dem på Facebook.

Vi er takknemlige for innsatsen Ole Gunnar har lagt ned for Gyaw Gyaw og er glad han blir her langs grensa så vi kan fortsette vennskapet og samarbeide videre selv om han formelt ikke er en del av Gyaw Gyaw lenger. Vi ønsker han lykke til videre med nye spennende og bra prosjekter her langs grensa i årene som kommer.

Foto: Line Ramstad

Ole Gunnar og Javier Almagro (Spania) som startet og driver PlayOnside. Her fra fjorårets PlayOnside juleturnering i Noh Bo.

Ole Gunnar og teamet utenfor de to første klasserommene i Gaw La Heh School.

EN SISTE HILSEN FRA OLE GUNNAR

Etter to og et halvt år i Gyaw Gyaw, er min tid i denne fantastiske organisasjonen over. Det har vært en spennende reise, og jeg har blitt kjent med utrolige mennesker som jeg vil ha som venner for livet. Jeg har lært en hel del om bistandsarbeid, arkitektur og organisasjonsutvikling, og om hvordan dette fungerer i praksis på bakken. Dette er en særdeles verdifull erfaring jeg tar med meg videre, nå som jeg skal være med å videreutvikle PlayOnside.

Det er mange organisasjoner som bygger skoler, sovesaler, opplæringscentre og lignende med fokus på bærekraftig arkitektur. Men det som gjør Gyaw Gyaw unikt - ikke bare i vår del av verden, men kanskje til og med på verdensbasis er filosofien, metodikken og tilnærmingen. For Gyaw Gyaw er mye mer enn en tradisjonell bistandsorganisasjon eller et non-profit arkitekt/byggefirma. Fokuset på en inkluderende prosess, både intern i organisasjonen og ikke minst tilpasset den komplekse lokale konteksten, er det som gjør Gyaw Gyaw unikt. Hele prosessen fra idé, design og videre til implementering av prosjekt, er en sakte og inkluderende prosess der alle stemmer blir hørt og hensyntatt. Denne filosofien er kanskje ikke den raskeste, men den sikrer langsiktig lokal forankring, medbestemmelsesrett og integritet, noe som ikke blir verdsatt slik det burde i den generelle diskursen rundt bistand og utviklingsarbeid. Jeg er hundre prosent sikker på at denne filosofien er hovedgrunnen til Gyaw Gyaw sin suksess. Gyaw Gyaw er et velkjent og respektert navn langs hele grensen, og jeg er full av beundring for det arbeidet Line, Paw Eh Wah, Phillipa, Stay Pha, Phillipa, See Da Pah og resten av teamet har gjort, og kommer til å gjøre i årene som kommer. Det er rett og slett beundringsverdig, og jeg tror det er vanskelig å forestille seg for dem som sitter hjemme i Norge hvilket arbeid som ligger bak for å få dette til å fungere.

Jeg vil takke hele teamet, men Line spesielt for muligheten til å få innblikk i Gyaw Gyaw, og for å få lov til å bli en del av denne familien. Det har betydd utrolig mye for meg, og jeg gleder meg til å følge arbeidet fremover. Jeg er sikker på at Gyaw Gyaw har en lysende fremtid foran seg, og jeg vil følge spent med i første rekke av heiagjengen! Tusen takk for meg!

Mvh Ole Gunnar

VEIEN VIDERE

Da jeg kom til Noh Bo første gang i august 2008, var det som deltaker på et midlertidig arkitektprosjekt. Jeg skulle bare være her noen måneder, men møtte Phillipa, Pah Me, See Da Pah, Peter, Paw Eh Wah og Saw Dee og ble værende! Sammen startet vi Gyaw Gyaw og det har vi aldri angret på!

Det startet med en felles interesse for byggeri, gjensidig respekt og mye humor oss i mellom, og har fortsatt i samme retning.

I Gyaw Gyaw er teamet viktig! Det har hele tiden vært et mål at alle blir hørt, at alle får samme muligheter og samme lønn. Vi utvikler oss som et team, og herunder også som enkeltpersoner, men ikke på bekostning av hverandre. I begynnelsen var dette noe jeg jobbet hardt for, men etter hvert har det blitt en innarbeidet del av teamet og noe vi nå er stolte av som gruppe.

Særlig har lik lønn vært et bra konsept og fungert direkte slik at alle har tatt ansvar. Vi prøvde en stund å følge vanlig lokale forventninger og betale ut i fra alder- og ansvarsoppgaver, men resultatet ble ikke bra. De med høyest lønn ble ukomfortable i rollen og prøvde å være mer sjef enn de måtte, og de som fikk mindre betalt gjorde ikke det de før ville gjort. Hvorfor skulle de det når noen andre fikk bedre betalt for å gjøre samme jobb! Det var en god erfaring, og et godt incitament til å flate ut strukturen igjen.

I dag er dagslønn i Gyaw Gyaw 360 baht / 85 kr, hvorav 30 baht / 7 kr spares til feriepenger slik at alle får lønn i feriemåneden. De som jobber sammen med oss på dagsbasis får 200 baht / 50 kr dagen. I tillegg til feriepenger, har Gyaw Gyaw betalt mamma- og pappaperm + sykepenger ved langtidssykdom i familien. Dette er selvfølgelig tilpasset lokal økonomi og levemåte, men det fungerer veldig bra! Vi får gode tilbakemeldinger og håper det vil fortsette å spre seg til andre lokale og internasjonale organisasjoner langs grensa i årene som kommer.

Lik lønn for alle gjelder også for meg. Vel, rett skal være rett: summen er den samme, men det har vært betalt som støtte til opphold. Skulle jeg hatt vanlig norsk lønn måtte hele Gyaw Gyaw sitt årlige budsjett være doblet og jeg alene ville fått utbetalt mer enn alle utgifter til prosjekter og drift til sammen. Jeg skulle selvfølgelig ønske jeg hadde bedre råd, men gevinsten ved å være et fullverdig medlem av teamet, få innpass og mulighet til å jobbe så direkte, og se resultatene av det vi gjør sammen, gjør det verdt det! Vi er en liten og sammensveiset gruppe og like rettigheter for alle har styrket båndene og bidratt til å bygge gjensidig respekt og fordele ansvar på en fornuftig og naturlig måte.

I alle år har vi derfor jobbet hardt for at alle skal ha et minimum av rettigheter. Dette har vært et kollektivt løft, og med unntak av de sist ansatte, har alle kollegaene nå en form for identitetspapirer. Alle lokale Gyaw Gyaw medlemmer kan få legehjelp lokalt ved behov.

For meg som utlending gjelder andre regler, men som norsk statsborger har jeg et langt bedre system i ryggen. Siden starten i 2009 har jeg derfor hatt sommerjobber i Norge og søkt og fått innvilget frivillig medlemskap i folketrygden slik at jeg fortsatt er medlem av norsk helsevesen. Dette gir ingen ytelser eller annen støtte, men gir samme muligheter til helsehjelp som for andre nordmenn og åpner opp for å bli minstepensjonist i Norge.

Når det nå for andre år på rad gis sterke hint fra nav internasjonalt i Norge om at jeg ikke lenger kan regne med å få godkjent medlemskap i folketrygden, er det det samme som å si at jeg kan velge om jeg vil stå på bar bakke, eller gjøre noe med situasjonen. I Gyaw Gyaw har de fleste følt dette på kroppen, så valget enkelt. Som kollegaene velger også jeg rettigheter, og jeg gjør det med hele teamet i ryggen.

Starten! Desember 2008!

Gyaw Gyaw in action. En stedig utvikling fra prosjekt til prosjekt, ar til ar, og hele tiden med gode stottespillere i Norge som har gjort det mulig!

Foto: Ole Michelsen

Paw Eh Wah og Line i Norge, Mai 2016. Paw Eh Wah var for første gang utenfor Burma og tok det veldig bra. Hun var med på styremøte og møtte HENT og har nå en enda bedre forståelse av hva som kreves i forhold til å drive organisasjonen videre.

GYAW GYAW - SAKTE, STEG FOR STEG VIDERE

Paw Eh Wah har vært en naturlig og sterk leder siden 2012 og kjernen i teamet er den samme som da vi startet! Vi har utviklet oss arkitektonisk og organisatorisk og står sterkere faglig enn før. Vi har også en stadig lokal forankring på plass, og med meg som støttespiller og arkitektbistand utenfra, er teamet nå klare for et nytt stort steg i en enda mer lokal bærekraftig retning.

Når vi skal involvere nye arkitekter vil det naturlig nok utfordre det vante og det blir nok både spennende og utfordrende på samme tid. Vi har derfor brukt mye tid og fått med oss to dyktige arkitekter som både kjenner området og teamet godt. De har sagt seg villig til å designe hvert sitt prosjekt i årene som kommer. Jeg skal selvfølgelig følge opp. Så tar vi det Gyaw Gyaw og kanskje kan de bidra med mer etterhvert. Vi føler oss sikre på at de forstår hva Gyaw Gyaw er og kan videreføre arkitekturen vi allerede har etablert, samtidig som de tilfører noe nytt. Jeg gleder meg til å se nye forslag på gamle tomter og hele teamet ser frem til en fin og lærerik prosess i tiden som kommer!

For meg går også veien videre. Jeg skal ha overoppsyn med teamet her, månedlige møter på skype med Paw Eh Wah og lage rapporter som denne, men hverdagene blir i Norge. Den 1. april starter jeg på en spennende prosjektlederstilling hos Arkitektbedriftene i Norge. Prosjektet heter "Arkitektur skaper verdi" og er midt i blinken for å få økt fokus på de sidene av arkitekturen som også Gyaw Gyaw virkelig brenner for! Dette gleder jeg meg skikkelig til å ta fatt på!

Så er det bare å håpe at mannen min, Nick også kan få opphold i Norge. Selv om vi er gift og Nick i tillegg er halvt norsk, er vi i følge utlendingsloven ikke godkjente som familie. Nick er Amerikansk statsborger og jeg fyller ikke inntektskravene til forsørger(!) En litt avleggs betegnelse i disse dager, men slik er loven og innstramninger i familiegjenforening gjelder alle. Vi håper derfor Nick kommer inn på masteren han har søkt på Ås slik at han får studievisum og vi kan bo sammen i Norge i årene som kommer. Alternativt vil hele Gyaw Gyaw bli veldig glade hvis noen kan tilby Nick en fast jobb og arbeidsvisum basert på bachelorgraden han allerede har i miljøvitenskap. Han får de aller beste skussmål fra hele gjengen!

Foto: Line Ramstad

Seks nye klasserom er planlagt i en sammenhengende bygningsmasse. Design: Line Ramstad/Gyaw Gyaw

GAW LA HEH SCHOOL - NYE KLASSEROM, FØRSTE TO AV TOTALT SEKS

Og her er resultatet av de siste måneders innsats.

De to første av totalt seks klasserom i Gaw La Heh School ble bygget basert på tegninger jeg ferdigstilte før årets sommertur til Norge. Designen ble grundig diskutert og bygget ble plassert i felleskap. Så ble resten av prosjektet gjennomført av teamet i løpet av våren og høsten 2016.

I tillegg til å følge tegninger, har teamet gjort fornuftige tilpasninger underveis. Disse ble først diskutert innad i teamet, så tatt opp med Paw Eh Wah som igjen tok en telefon for å forsikre seg om at dette var ok. Alt i alt har dette vært et prosjekt og en måte å jobbe på som har fungert veldig bra og alle har vokst med oppgavene.

Landsbyen, rektoren og elevene er strålende fornøyde med klasserommene sine og gleder seg til to nye i løpet av de neste månedene og teamet er klare til en ny runde med ukependling til landsbyen Je Po Kee.

Foto: Line Ramstad

De to første klasserommene. Design: Line Ramstad/Gyaw Gyaw

Med ønske om en fin vintertid

For Gyaw Gyaw, Line Ramstad

Og ja, vi var på Bachstad... se tidligere nyhetsbrev for nærmere beskrivelse. Og ikke glem og følg oss på Facebook og www.gyaw.org